

méně, když naopak dostává se jim úspory v tom, že nemusí pozemky z jara obdělané a oseté zpět předati, jak je v pachtovní smlouvě vymíněno. Nejvyšší soud má na základě shora vyložených hledisek v zásadě za oprávněný nárok žalobců, by mu čistá pachtovní činže (t. j. z činže na pachtovní pozemky vypadající), byla přes toto předčasné zrušení pachtu zaplácena v té míře, pokud žalovaní užitků z nich skutečně dosáhli nebo dle hospodářských poměrů dosáhnouti mohli, a nesdílí opačný názor soudu odvolacího. Dovolatel nadhazuje vhodně otázku, zda by se byli žalovaní nebránili tomu zaplatiti 1/2letní pachtovní činži, kdyby jim byla smlouva vypovězena na př. 10. října a končila tedy 10. dubna, takže by jim byla možnost pachtovní věci využití pro toto hospodářské období zúplna odňata. Jest tedy v zásadě souhlasiti spíše s právním pojetím soudu prvního, rozsudek jeho jest však vydán v předpokladu, že žalovaní skutečně veškeré užitky z pachtovaných nemovitostí sklidili, ač tento předpoklad, — jak žalovaní v odvolání správně vytýkají, — náležitě zjištěn není. Bylo tedy dovolání z uplatňovaného dovolacího důvodu §u 503 čís. 4 c. ř. s. vyhověti, rozsudky obou nižších stolic zrušiti a věc odkázati na soud své stolice k novému jednání, jehož úkolem bude, by bylo zjištěno, zda žalovaní užitky z pachtovaných pozemků za toto roční období sklidili, pokud se týče zda a pokud jim tyto požitky předčasným zrušením pachtu ušly a dle toho byla povinná kvota pachtovní činže správně vyšetřena.

Čís. 6047.

Urážky manžela nejsou důvodem k rozvodu manželství od stolu a lože, byly-li vyprovokovány krutým a nelaskavým jednáním druhého manžela.

(Rozh. ze dne 19. května 1926, Rv I 443/26.)

Žaloba manžela o rozvod manželství od stolu a lože z viny žalované manželky, byla zamítnuta soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Dovolatel spatřuje nesprávné posouzení právní v tom, že odvolací soud, ačkoliv zjistil, že mu žalovaná nadávala často různými jmény, zejména: »kluku zlodějský, kurevnický« a jinak, přece nepřiznal žalované viny, poněvadž řečené nadávky byly vyvolány jeho chováním. Míni, že doslov §u 109 obč. zák. neopravňoval odvolací soud, by srovnával rozsah viny obou manželů a rozhodoval podle velikosti viny, že takové ustanovení má pouze předpis §u 13 písm. h) rozlukového zákona, k jiným důvodům rozlukovým že toto ustanovení není připojeno. Z toho dovozuje, že odvolací soud nebyl oprávněn, by žalované promíjel její urážky z toho důvodu, že jim byly vyvolány, nýbrž směl nejvýše uznati, že se manželství rozvádí z jejich oboustranné viny. Ve příčině urážek

samotných uvádí, že ani nemohou býti považovány za spravedlivou kritiku jeho chování, poněvadž jich žalovaná užívala, když nebyl vůbec doma přítomen, poněvadž je vykřikovala za jeho nepřítomnosti na otevřené chodbě, by kromě něho slyšel je celý dům a zejména, že urážlivé podezření, že jí ukradl peřiny ani nemohlo býti vyvoláno jeho chováním. Dále spatřuje nesprávné posouzení právní v tom, že odvolací soud nepovažoval na chodbě pro nájemníky vykřikované nadávky za velmi citelné, což platí také o urážlivém podezření, že jí ukradl peřiny a že přehlédl, že urážky byly takové, že se musil od žalované vystěhovati. Podle čis. 4 Šu 503 c. ř. s. uplatněný důvod dovolací není opodstatněn, pokud se týče není prováděn po zákonu potud, pokud se dovolatel jeho provedením rozchází s odvolacím zjištěním. Žalobce opíral svou žalobu o rozvodové důvody opětovného urážení na cti a hluboký rozvrat manželský. Co bylo zjištěno o manželství stran, které už od doby před válkou bydlí odděleně, ospravedlňuje právní závěr, že mezi manžely nastal tak hluboký rozvrat manželský, že na nich nelze požadovati spravedlivě, by setrvali v manželském společenství; ale také to ospravedlňuje další závěr právní, že z tohoto důvodu nemůže býti ku dovolatelově žádosti povolen rozvod, jelikož hlubokým rozvratem je vinen převážně on sám. Dovolatel se sice přímo nedotýká po této stránce právního názoru druhé stolice, ale mluví o něm přece v souvislosti s rozvodovým důvodem citelného ubližování na cti, o kterýžto rozvodový důvod mu hlavně běží v dovolací stolici. Leč odvolací soud posoudil i v tomto směru věc po právní stránce správně a ani dovolací soud neshledal, že zjištěné nadávky byly velmi citelným opětovným ublížením podle poměru osob. Zjištění odvolacího soudu ukazují, že žalovaná byla k nadávkám těm, pronášeným v rozčilení, vyprovokována nelaskavým a krutým chováním dovolatelovým, že dovolatel nekonal svých povinností ani jako manžel, ani jako otec, že se nestaral ani o ženu, ani o děti, že se odloučil od rodiny a rodině své se odcizil. Takové, za tohoto stavu v rozčilení pronesené, třebaš hrubé nadávky nemají povahy velmi citelného ubližování, tedy nelze jich považovati za rozvodový důvod podle Šu 109 obč. zák.

Čís. 6048.

Usnesení soudu, jímž byl vyloučen důkaz vzhledem k předpisu Šu 279 c. ř. s., nelze napadati ani dovolacím důvodem čis. 2 Šu 503 c. ř. s.

(Rozh. ze dne 19. května 1926, Rv I 691/26.)

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Vadu odvolacího řízení shledává dovolání v tom, že odvolací soud setrval na názoru prvního soudu, že byl žalovaný právem prekludován v příčině důkazu svědkem Otakarem T-em. Ze spisů je zjevno, že důkaz tímto svědkem byl připuštěn, ale že se svědek čtyřikrát k výslechu